

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH D. CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

Seduta tad-9 ta' Jannar, 2009

Appell Civili Numru. 2595/2000/1

**L-Avukat Dottor Albert Grech bhala mandatarju
specjali tas-socjeta` estera Joint Services
International BV**

v.

**Anthony Zammit f'ismu proprju u ghan-nom u in
rapprezentanza tas-socjeta` Casualinks Co. Ltd**

**Il-Qorti:
PRELIMINARI;**

1.1 Dan huwa appell ad istanza tal-konvenuti proprio et nomine minn decizjoni moghtija mill-Prim Awla tal-Qorti Civili fis-27 ta' Gunju 2006 fil-kawza fl-ismijiet premessi, ghal fini ta' revoka u dana bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-attur appellat nomine.

1.2 Ghal intendiment ahjar ta' dana l-appell, qieghda tigi riportata hemm taht u *in toto* s-sentenza appellata, li fiha l-ewwel Qorti rriteniet u ddecidiet hekk:

“Il-Qorti:

“Rat ic-citazzjoni pprezentata mill-attur *nomine* fit-12 ta' Dicembru, 2000, li *in forza* taghha, wara li ppremetta illi:

“Is-socjetajiet attrici huma propjetarji tal-markju ‘O’Neill’ madwar id-dinja kollha, inkluz hawn Malta fejn dan il-markju huwa registrat kemm bhala ‘*word mark*’ kif ukoll bhala ‘*logo*’ u ghal diversi klassijiet ta’ prodotti inkluz *International Class 25* li tinkorpora prodotti konsistenti fi hwejjeg, *headgear*, *footwear* ecc...u dawn ir-registrazzjonijiet ghandhom in-numru 20031 sa 20042.

“*Inoltre* s-socjetajiet attrici ilhom juzaw dan il-markju fuq il-prodotti taghhom konsistenti fi hwejjeg, *headgear* u *footwear* ghal diversi snin hawn Malta.

“F’dawn l-ahhar xhur l-intimati bdew jimportaw u jispaccjaw fuq is-suq lokali prodotti ta’ hwejjeg, *headgear* u *footwear* bl-isem u l-logo ‘O’Neill’ riprodotti b’mod identiku ghall-markju originali appartenenti lis-socjetajiet attrici u qeghdin jispaccawhom bhala prodotti originali ‘O’Neill’ u b’dan il-mod qed iqarrqu bil-konsumatur billi jbieghulu prodotti li ma joriginawx u m’humex manufatturati mis-socjetajiet attrici.

“B’dan il-mod l-intimati qed japprofittaw ruhhom mill-*goodwill* sostanzjali li l-konsumatur jassocja mal-markju ‘O’Neill’ u dan l-agir qed jikkreja danni sostanzjali lis-socjetajiet attrici.

“Dan l-agir *da parti* ta’ l-intimati jikkostitwixxu att evidenti ta’ *trade mark infringement* u konkorrrenza sleali u jmur

kontra d-disposizzjonijiet sija tal-Artikolu 104 *et seq* tal-Kap. 29 tal-Ligijiet ta' Malta kif ukoll kontra dawk tal-Artikolu 32 tal-Kap. 13 tal-Ligijiet ta' Malta.

“Ukoll illi l-attur *nomine* ottjena l-hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni (Mandat Nru. 4169/00 – Dok. A) kontra l-konvenuti li permezz taghha huma gew inibiti milli jimportaw, jesponu ghall-bejgh u jispaccaw fuq is-suq lokali *counterfeit goods* konsistenti fi prodotti ta' hwejjeg, *headgear*, *footwear* u prodotti ohra affini bil-*'label'* jew bl-isem *'O'Neill'* riprodott b'mod identiku ghall-markju originali *'O'Neill'*.

“Talbu lill-konvenuti jghidu ghaliex din l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex:

“1. Tinibihom milli jimportaw, jesponu ghall-bejgh, jew b'xi mod iehor jispaccjaw fuq is-suq lokali kemm direttament kif ukoll permezz ta' haddiehor, prodotti ta' hwejjeg, *headgear*, *footwear* u prodotti ohra affini bil-*'label'* u *'logo'* jew bl-isem *O'Neill* riprodott b'mod identiku jew simili ghall-markju originali *O'Neill* liema markju jappartjeni esklussivament lis-socjetajiet attrici kif hawn fuq inghad;

“2. Tikkundanna lill-konvenuti sabiex fi zmien qasir li tiffissa l-Qorti huma jikkonsenjaw lill-attur *nomine* il-prodotti konsistenti fi hwejjeg, *headgear* u *footwear* bl-isem, il-*'logo'* u/jew il-*'label'* *O'Neill* riprodott b'mod identiku jew simili ghall-markju originali appartenenti lis-socjetajiet attrici li jinsabu fil-pussess taghhom jew taht il-kontroll taghhom sabiex dawn il-prodotti jinqerdu;

“3. Tikkundannhom sabiex fl-istess zmien qasir huma jirtiraw minghand il-grossisti, dettaljaturi jew persuni ohra l-istess prodotti konsistenti fi hwejjeg, *headgear* u *footwear* bil-*logo* u/jew bl-isem *O'Neill* riprodott b'mod identiku jew simili ghall-markju originali u tikkonsenjajhom lis-socjeta` attrici biex jinqerdu;

“4. Tiddikjarahom responsabbli tad-danni kollha sofferti u illi qed isofru s-socjetajiet attrici minhabba l-precitata

trade mark infringement u konkorrENZA sleali maghmula mill-konvenuti.

“5. Tillikwida l-istess danni okkorrendo permezz ta’ perit nominand.

“6. Tikkundanna lill-istess konvenuti jhallsu d-danni hekk likwidati flimkien ma’ l-imghax legali.

“Bl-ispejjez, komprizi dawk tal-Mandat ta’ Inibizzjoni Numru 4169/00 kontra l-konvenuti minn issa ngunti biex jidhru ghas-subizzjoni.

“Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti li *in forza* taghha eccepew illi:

“1. Il-konvenuti mhumie x il-legittimi kontraditturi *stante* li qatt ma n-negojzaw jew b’xi mod kkumercjaw/spaccjaw f’Malta l-prodotti kif deskritti u bil-mod allegat fl-att ta’ citazzjoni u ghalhekk ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju bl-ispejjez.

“2. Minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet ohra, l-ewwel, tieni u t-tielet talba ma jistghux jintlaqghu peress li mhux sorretti minn ebda ligi.

“3. Minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet ohra, l-attur *noe* jrid jipprova il-mandat tieghu.

“4. Minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet ohra, s-socjetajiet attrici jridu jippruvaw li huma proprjetarji tal-markju *in kwistjoni*;

“5. Minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet ohra, mhux minnu li l-konvenuti b’xi mod agixxu fin-negojzu taghhom b’mod zlejali jew kisru xi dispozizzjoni tal-ligi jew qarrqu bil-konsumatur;

“6. Minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet ohra, l-Mandat ta’ Inibizzjoni Nru 4169/00 li ghalih hemm riferenza fl-att ta’ citazzjoni, gie ottenut, stranament, minghajr ma l-konvenuti nghataw dritt li jirrispondu –

lanqas biss gew notifikati bir-rikors għall-inibizzjoni; b'hekk lanqas biss il-konvenuti ma nghataw dritt li jesponi id-difiza taghhom. Inoltre, l-Mandat ta' Inibizzjoni jirreferi għal “*counterfeit goods*” u presumibbilment gie ntavolat sabiex jilhaq l-ghan li jipprojbixxi spaccjar ta' prodotti foloz fuq is-suq lokali. *Stante* li din il-kwalifika u allegazzjoni hekk importanti u sostanzjali ma tinsabx la fil-premessi u lanqas fit-talbiet ta' l-attur *noe*, *stante* ukoll li dawn l-allegazzjonijiet huma nfondati u qatt ma sehhevv f'kwalunkwe kaz, għalhekk l-mandat qatt ma kellu u m'ghandu l-ebda rabta legali fil-konfront ta' l-eccipjenti.

“7. Minghajr pregudizzju għall-eccezzjonijiet ohra, l-konvenuti ma kisru ebda ligi.

“8. Minghajr pregudizzju għall-eccezzjonijiet ohra, l-prodotti li spaccjaw il-konvenuti kienu originali u mhux riproduzzjonijiet. Huwa l-attur li qed jallega u li għalhekk irid jipprova li l-oġġetti indikati ma kinux originali.

“9. Minghajr pregudizzju għall-eccezzjonijiet ohra, l-konvenuti ma huma responsabbli għal ebda danni fil-konfront ta' l-atturi *noe*.

“10. Minghajr pregudizzju għall-eccezzjonijiet ohra, t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt.

“11. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

“Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet;

“Semghet il-provi li ressqu l-partijiet;

“Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

“Semghet lid-difensuri tal-partijiet;

“Rat in-noti tal-osservazzjonijiet tal-partijiet;

“Rat li l-kawza thalliet għal-lum għas-sentenza;

“Ikkunsidrat;

“Illi din il-kawza qed issir mis-socjetajiet esteri *Joint Services International BV* tal-Olanda u *O'Neill Inc.* tal-Istati Uniti tal-Amerika li huma proprjetarji tal-marka “*O'Neill*” u dan madwar id-dinja kollha.

“Hawn Malta, is-socjetajiet attrici, huma rapprezentati mid-ditta *GAB Co. Ltd*, li ilha tirrapprezenza d-ditta *O'Neill* hawn Malta sa mill-1992. Id-ditta maltija timporta l-prodotti u tqassamhom f'diversi hwienet lokali, fosthom tnejn li huma tas-socjeta` sussidjarja taghha, *Board Core Co. Ltd*. Id-ditta maltija *GAB Co. Ltd* ghandha “*exclusive distribution agreement*” ghal hawn Malta. Il-marka “*O'Neill*” hija registrata f'diversi pajjizi fosthom Malta, u n-numri tat-*Trade Marks* registrati hawn Malta huma 20030, 20031, 20032, 20033, 20034, 20035, 20036, 20037, 20038, 20039, 20040, 20041 u 20042, u dan, f'kull kaz, ghal diversi tipi ta' prodotti. Il-marki gew registrati fit-8 ta' Frar, 1991, fuq isem *Sporttrade Italia S.R.L.*, u fl-14 ta' Frar, 1994, l-istess marki gew assenjati lis-socjeta` attrici *O'Neill Inc.* ta' Santa Cruz, California, Stati Uniti ta' Amerika.

“Ghall-habta ta' Ottubru tas-sena 2000, is-Sur Joseph Borg, direttur tas-socjeta` *GAB Co. Ltd*, gie nfurmat li prodotti bil-marka “*O'Neill*” kienu qed jinbieghu minn fuq il-monti tal-Mosta. Peress li dik id-ditta ma tqassamx prodotti ghall-bejgh minn fuq il-monti, is-Sur Borg mar il-monti u xtara *top* bit-targa “*O'Neill*” u dan bil-prezz ta' Lm6. Wara li xtrah, induna li kien falz u nforma lill-proprjetarju ta' dik l-istalla fil-monti, il-konvenut Anthony Zammit, li dak it-*top* kien falz, u li kieku kien originali kien ikun jiswa tal-anqas Lm30. Is-Sur Borg baghat it-*top* ghall-ezami barra minn Malta u dawn ikkonfermaw li t-*top* kien *counterfeit*. Fil-fatt, is-Sur Franciscus Dobbelaar, *legal counsel* u rapprezentant tas-socjeta` attrici *Joint Services International BV*, ikkonferma li d-ditta kienet irceviet kampjuni minn Malta, u wara li ezaminathom sabet li kollha kienu “*counterfeit*”. Is-Sur Borg irrapporta l-kaz lill-Pulizija li nvestigaw l-allegazzjoni.

“Wara li l-Pulizija kkonfermaw li l-konvenut kien, fil-fatt, qed ibiegh prodotti bil-marka “O’Neill”, elevaw mill-pussess tieghu diversi *garments* ta’ din il-marka; l-elevazzjoni saret fid-9 ta’ Ottubru, 2000. Fit-18 ta’ Ottubru, 2000, l-ispettur Joseph Cordina ghadha oggett minn dawh elevati lis-Sur Borg biex dan jibghata barra, u s-Sur Borg, fil-fatt, baghatha barra *tramite* servizz ta’ *courier*, maghruf bhala TNT. L-ghada, id-19 ta’ Ottubru, 2000, l-Ispettur ircieva fax minn barra li fiha gie konfermat li dak il-flokk ma kienx originali. L-ispettur inghata erba’ ragunijiet in sostenn ta’ dan, li kienu:

- “1. *The style was never included in their range.*
2. *The neck label was not original.*
3. *There is no O’Neill logo and bar-code usually used by the company*
4. *The price was too cheap”*

“L-imsemmi Spettur baghat ghall-konvenut u interrogah wara li tah is-soliti twissija. Il-konvenut qallu li hu importa l-merkanzija minn fuq l-*Internet* u gabhom minghand il-kumpanija G.N.D. Co. Ltd ta’ Sri Lanka; huwa ipproduca wkoll *Bill of Lading* datata 18 ta’ Settembru, 2000, li minnha jirrizulta li l-konvenut kien importa 261 kaxxa *O’Neill fleece tops* u *Polly Champs jackets*. Dawn il-prodotti gew importati legalment hawn Malta u thallas id-dazju fuqhom. Il-konvenut spjega li l-prezz kien irhis ghax l-oggetti kienu ftit “*damaged*” jew qodma u allura ma jinbieghux bi prezz originali. Il-Pulizija resqet lill-konvenut quddiem il-Qorti tal-Magistrati fil-kompetenza taghha Kriminali, u l-kaz ghadu pendent quddiem dik il-Qorti.

“Is-socjeta` attrici resqet prova wkoll ta’ tnejn mir-rapprezentanti tal-hwienet li jqassmu l-prodotti ta’ “O’Neill” hawn Malta. Huma xehedu li, bhala regola, jikkalkulaw kemm jehtiegilhom *stock* ghall-istagun partikolari u generalment ibieghuh kollu. Il-prezz tal-*fleeces* ikun bejn Lm26 jew Lm30, u meta jaghmlu *sale*, ibaxxu l-prezz b’20%, peress li d-ditta ta’ barra ma jhalluhomx ibaxxu l-

prezz b'ammont akbar. Mhux normali li jibqalhom prodotti li joffru għall-bejgh minn sena għall-oħra, għax ikunu jidhru qodma u hadd ma jkun irid jixtrihom. Gie konfermat li *top* originali tal-marka *O'Neill* huma impossibbli li jinbiegh bil-prezz ta' Lm6. Is-Sur David Anastasi, sid il-hanut bl-isem "*O'Neill*" gewwa l-Belt, ikkonferma wkoll li hu kien ezamina l-flokk li s-Sur Borg kien qallu li xtara minn fuq il-monti tal-Mosta, u malli hass u ra t-*top* mill-ewwel induna, mill-esperjenza li għandu, li dak it-*top* ma kienx originali; nduna wkoll li l-*label* ma kinitx ezatta bhal dik li jkun hemm mal-prodotti originali. Huwa kkonferma wkoll li l-prodotti *fleeces* ma jistax ikun li jkunu prodotti "*qodma*" peress li *fleece* huwa magħmul minn *micro fibre* li mid-ditta *O'Neill* beda jigi prodott madwar is-sena 1998.

"Mill-provi prodotti l-Qorti hija perswaza li l-merkanzija li kien qed ibiegh il-konvenut mhiex originali manifatturata mill-proprietarji tad-ditta "*O'Neill*". Zgur li mhumieq "*seconds*" jew "*qodma*", u lanqas ma huma *left-overs* li hu akkwista mis-suq lokali, izda, kif ikkonferma l-istess konvenut, huma godda li huwa importa mid-ditta *G.N.D. Exports (Private) Limited* ta' Sri Lanka. Ovvjament, il-fatt li d-ditta *GAD Ltd* għandha "*exclusive distribution agreement*" mad-ditta estera għas-suq lokali, ma jfissirx li ditti oħra Maltin ma jistgħux, huma wkoll, juzaw mezzi oħra biex jimpurtaw huma wkoll l-istess prodotti gewwa Malta; peress li d-ditti l-oħra ma jkunux parti minn dak l-"*exclusive agreement*", l-importazzjoni minnhom tal-istess prodotti minn sorzi oħra ma jkunux bi ksur ta' dak l-*agreement* u lanqas illecitu ara: "La Rosa vs Borg", deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fil-5 ta' Marzu, 1956. Fil-kawza "Gauci Maistre vs Mizzi", deciza minn din il-Qorti fil-31 ta' Jannar, 2003, intqal *a propositu* li "*parallel trading, malgrado li jista' johloq tassew tahwid fil-mohh tal-konsumatur riferibilment għal min ikun jippretendi u j avvanta sole agency, però, madanakollu jidher li hija Prattika tollerata fil-limiti tal-legalità*".

"Il-prodott importat, però, irid ikun originali tad-ditta estera, u d-ditta estera li tipproduci u tirreklama prodotti tal-marka tagħha, għandha interess tassigura li l-marka tagħha ma tigix sfruttata fuq prodotti li ma humiex manufatturati minnha. Id-ditta li tipproduci hwejjeg bit-

targa “O’Neill” hija ditta kbira estera u l-prodotti taghha huma rinomati mad-dinja kollha; huma prodotti ftit gholjin u dan peress li d-ditta tonfoq hafna fuq il-kwalita` u l-promozzjoni tal-prodotti taghha. Il-prodotti *in kwistjoni* ilhom zmien twil jigu spaccjati hawn Malta u l-marka “O’Neill” ilha registrata hawn Malta mill-1991. Id-ditta estera, proprjetarja tal-marka, bir-ragun ma tridx li l-marka taghha tigi uzata fuq prodotti li ma tkunx harget hi u li jkunu ta’ kwalita` inferjuri minn dawk li hi tipproduci. L-*effort* taghha biex tipproduci prodotti ta’ kwalita` tajba u biex ixxerred l-isem “O’Neill” mad-dinja kollha, m’ghandhux jigi imxejjen minn xi hadd li jimporta minn pajjiz tat-tielet dinja prodotti li fuqhom tidher it-targa “O’Neill” u jispacchom bhal li kieku kienu originali tal-proprjetarju tal-marka “O’Neill”. L-agir tal-konvenuti ghandu jitqies li jekwivali ghall-konkorrenza sleali projbit bl-Artikolu 32 tal-Kodici tal-Kummerc, u dan peress li huma qed jaghmlu uzu ta’ isem u marka li jistghu jgibu tahwid ma’ isem jew marka uzati skond il-ligi mis-socjeta` attrici fis-suq lokali (ara “Vadala’ noe vs Mizzi noe”, deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Kummerc fid-9 ta’ Awwissu, 1990). Dan jaghmilhom passibbli ghall-konsegwenzi kontemplati fl-istess ligi. L-isem u l-marka “O’Neill” ghandhom jintuzaw biss fuq prodotti originali mahruga minn jew bil-permess tas-socjetajiet attrici, u ma jistghux jintuzaw fuq prodotti ohra mhux manufatturati minnha, ankorche jkunu ta’ materjal tajjeb (Ara “Salamone vs Cassar”, deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Kummerc fis-27 ta’ Frar, 1962).

“Il-konvenuti esebew diversi dokumenti biex jippruvaw juru li l-prodott kien genwin. Apparti l-fatt li ebda dokument ma hu kkonfermat bil-gurament minn min harighom (u allura, teknikament, mhumix ammissibbli bhala prova: ara “Xuereb vs Callus”, deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fid-19 ta’ Ottubru, 1983), id-dokumenti ma jistghux jintuzaw bhala prova li l-prodotti huma originali, u dana peress li ghalkemm id-ditta esportatrici tas-Sri Lanka tghid li kienu *“manufactured by a factory in Sri Lanka holding a license to produce such O’Neill goods given to them from O’Neill Inc. , California USA”*, mhux biss dan ic-certifikat inhareg wara li l-konvenuti kienu diga` irceview din ic-citazzjoni, izda, fil-verita`, tikkostitwixxi *“hearsay evidence”*

ghax il-licenzja ma kinitx inghatat lilha; il-konvenut la gab konferma mill-kumpanija li timmanifattura l-hwejjeg li hi, fil-fatt, ghandha dik il-licenzja, u lanqas ma gab konferma mid-ditta *O'Neill Inc* ta' California, li fil-fatt tat dik il-licenzja. Dwar id-dokumenti mahruga mic-*Chamber of Commerce* ta' Sri Lanka u mill-Ministeru tal-Izvillup Industrijali ta' dak il-pajjiz, dawn jindikaw biss li l-prodotti *in kwistjoni* kienu gew originarjament manufatturati gewwa Sri Lanka u li jissejhu "*Men's O'Neill Fleece Tops*"; dan, pero`, mhux prova li l-prodott huwa manufatturat taht il-kontroll tad-ditta "*O'Neill*" li ghandha l-marka taghha registrata hawn Malta.

"Id-ditta Amerikana *O'Neill Inc.* tispaccja l-prodotti taghha hawn Malta u rregistrat il-marka "*O'Neill*" hawn Malta; *kwindi* hadd ma jista' juza hawn Malta dik il-marka jekk mhux bil-permess jew fuq prodotti manufatturati minn jew "*under licence*" tad-ditta estera. Dan li kellhom jippruvaw il-konvenuti: mhux li gewwa s-Sri Lanka jipproducu "*O'Neill Fleece Tops*", izda li dawn jipproducuhom bl-awtorita` u taht il-kontroll tad-ditta Amerikana *O'Neill Inc.* L-uniku dokument li jallega dan, huwa dak mahrug fil-mori tal-kawza minn parti interessata, *u cioe`, is-socjeta` GND Exports (Private) Ltd*, li esportat il-prodott lejn Malta a karigu tal-konvenuti. Huwa, pero`, sintomatiku li l-konvenut, li allegatament mar is-Sri Lanka biex "*igib il-prova*" halli iserrah mohhu dwar il-genwinita` tal-prodott, meta kien f'dak il-pajjiz, ma marx ghand il-kumpanija li allegatament taghmel il-hwejjeg "*under licence*" u pprova jakkwista kopja ta' dik il-licenzja, jew indikazzjoni aktar cara u certa, possibilment bil-*logo* ta' *O'Neill Inc*, ta' dik il-licenzja. Il-Qorti ssibha difficili temmen lill-konvenut li qal li ghamel vjagg twil u spendjuz biex imur is-Sri Lanka biex igib erba' karti, u *di piu'*, ma marx f'ras il-ghajn biex igib konferma mill-fabbrika li allegatament kienet qed tipproduci l-prodott "*under licence*".

"Kull ma wera l-konvenut hu li d-ditta li bieghetlu l-hwejjeg qaltlu li dawk gabithom minghand kumpanija ohra li ghandha licenzja timmanufatturhom mill-proprietarju tal-marka "*O'Neill*"; jekk dan hux minnu jew le, ma giex pruvat.

“*Kwindi*, l-Qorti thoss li l-konvenuti ma rnexxielhomx juru l-genwinita` tal-prodotti minnhom mibjugha fis-suq lokali, u *kwindi* huma passibbli ghad-danni.

“Fuq din il-materja tad-danni jinghad li anke jekk il-konvenuti genwinament hasbu li l-oggetti li kienu qed jimportaw kienu originali, huma xorta wahda jistghu jkunu responsabbli ghall-istess danni. Fi kliem iehor, kinux *in buona* jew mala fede ma taghmilx differenza ghall-fini tar-responsabilita` taghhom ghad-danni.

“Il-gurisprudenza lokali ma tesigix l-intenzjoni ta’ ingann jew il-*mala fede*. Fil-kawza “Somerville vs Schembri”, deciza fit-18 ta’ Novembru, 1884, intqal “*Neppure e’ neccessaria sia fatta la prova delle frode per essere ottenuta la protezione della legge, perche, principalmente si guarda la invasione del diritto a fine di proteggerlo anche indipendentemente dalla violazione intenzionali*”. Hekk ukoll fil-kawza “Barbara vs Barbara”, deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fit-30 ta’ Gunju, 1933, intqal li “*non e’ necessario per l’attore di fare la prova della malafede del convenuto nella imitazione del marchio di fabbrica di esso attore*” (ara wkoll “Sammut vs Mizzi”, deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Kummerc fit-28 ta’ Jannar, 1960, u “Valenzia noe vs Cilia”, deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Kummerc fid-19 ta’ Jannar, 1994: dan l-ahhar kaz kien jittratta wkoll kaz ta’ spaccjar ta’ prodotti *counterfeit*, *cioe’*, zraben bit-targa “*Clarks*”).

“Il-*mala fede o meno* tal-ispaccatur, ghandha rilevanza biss ghall-fini tal-*quantum* tad-danni. Is-socjeta` attrici ma ndikatz ammont tad-danni, pero`, uriet li l-agir tal-konvenuti kien ta’ dannu ghaliha u ghall-prodotti taghha fis-suq lokali. Is-suq lokali, pero`, mhux daqshekk kbir li jista’ johloq dannu ingenti lis-socjeta` attrici, u *kwindi*, din il-Qorti, *arbitrio boni viri*, u mehud kont tac-citkostanzi tal-kaz, qed tillikwida d-danni f’ammont ta’ Lm800 li l-konvenuti ghandhom ihallsu lill-attur *nomine*. Kif qalet din il-Qorti fil-kawza “Buttigieg vs Abela”, deciza fis-26 ta’ Novembru, 1982, f’nuqqas ta’ dettalji dwar l-ispejjez involuti (f’dak il-kaz, li l-attrici ghamlet fl-gherusija), u meta

x-xhieda tkun konfligenti, il-Qorti ghandha tillikwida ammont skond dak li jidhrilha xieraq.

“Ghar-rigward tat-tielet eccezzjoni tal-konvenuti il-Qorti hija sodisfatta, mill-assjem tal-provi, li l-attur kien gie inkarigat mis-socjeta` attrici bhala mandatarju taghha ghall-fini ta' dawn il-proceduri. Jirrizulta wkoll, kif intwera, li d-ditta estera huma proprjetarju tal-markju *in kwistjoni* u li ghandhom interess legittimu jippromwovu din il-kawza.

“Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premissi, tiddisponi mill-kawza billi tichad l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenuti, tilqa' t-talbiet kollha attrici kif dedotti, ghall-fini tat-tieni u t-tielet talba tiffissa terminu ta' tlettin (30) jum millum li fihom il-konvenuti jridu jottemperaw ruhhom ma' dak hemm indikat, u ghall-fini tal-ahhar tlett talbiet, wara li tiddikjara li l-konvenuti huma responsabbli ghad-danni, tikkundannhom ihallsu *in solidum* bejniethom lill-attur *nomine* is-somma ta' Lm800 (tmien mitt lira maltin) *in linea* ta' danni.

“L-ispejjez kollha tal-kawza jithallsu mill-konvenuti *in solidum* bejniethom. ”

1.3 Minn din is-sentenza hassewhom aggravati l-konvenuti proprio et nomine u ghalhekk interponew appell minnha, ghal fini ta' revoka, a bazi ta' sensiela ta' aggravji kif ser jinghad.

L-APPELL TAL-KONVENUT PROPRIO ET NOMINE

2. Il-konvenut proprio et nomine ressaq sensiela ta' aggravji li jistghu jigu sintesizzati kif gej:

(i) L-appellant konvenut proprio ma seta' qatt jigi ritenut bhala l-legittimu kontraddittur fil-kawza in ezami billi huwa qatt ma nnegozja f'ismu proprju. Lanqas mill-provi prodotti ma jirrizulta li huwa qatt innegozja personalment. Dan il-punt gie injorat ghal kollox mill-ewwel Qorti fis-sentenza appellata.

(ii) L-ewwel Qorti zbaljat meta rriteniet li “din il-kawza qed issir mis-socjetajiet esteri Joint Services International BV. u O’Neill Inc. tal-Istati Uniti tal-Amerika li huma proprjetarji tal-marka ‘O’Neill’ u dan madwar id-dinja kollha.” Fil-fatt dik is-socjeta` m’hija bl-ebda mod parti fil-kawza u l-ewwel Qorti ma messha qatt inkludietha fil-kawza bhala parti attrici. Jekk dan huwa tassew il-kaz kif iddecidiet l-ewwel Qorti, mela l-attur qatt ma seta’ fetah il-kawza bil-mandat li kellu f’idejh. Is-socjeta` “O’Neill Europe” hija ferm differenti minn dik tal-isem ta’ “O’Neill USA”; anke din l-eccezzjoni ma gietx moghtija attenzjoni mill-ewwel Qorti.

(iii) L-ewwel Qorti pprocediet zbaljatament meta tefghet l-*onus* tal-prova fuq l-appellant pro et noe, mentri din kienet tinkombi fuq l-attur. Kien jispetta lill-attur li juri li l-prodotti ma kinux originali - haga li m’ghamilhiex u mill-provi dan jemergji kjarament.

(iv) Is-socjeta` appellata f’ebda mument ma ppruvat f’hiex jikkonsistu l-allegati danni – dan qalitu l-Qorti stess. Madanakollu l-ewwel Qorti dehrilha li *‘arbitrio boni viri’* tikkwantifika d-danni fl-ammont ta’ Lm800.

Fic-cirkostanzi, l-ewwel Qorti qatt ma setghet tillikwida xi tip ta’ danni favur is-socjeta` appellata.

**IR-RISPOSTA TAL-ATTUR APPELLAT FIL-KWAILTA`
TIEGHU TA’ MANDATARJU SPECJALI TAS-
SOCJETA` ESTERA JOINT SERVICES
INTERNATIONAL BV**

3. L-appellat nomine wiegeb li s-sentenza appellata hija gusta u timmerita li tigi konfirmata bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-appellanti pro et noe.

Dwar l-ewwel aggravju, huwa jirrileva li lanqas biss hemm eccezzjoni fis-sens li l-attur ma agixxiex personalment, u tali fatt ma setax jigi sanat tramite nota ta’ sottomissjonijiet.

Dwar it-tieni aggravju, qed jigi sottomess li l-Avukat Albert Grech jirrapprezenta lil u l-interessi ta' O'Neill Inc. tal-Istati Uniti tal-Amerika tramite Joint Services International BV u dan kollu jemergi kjarament mill-provi dokumentali. Barra minn hekk ebda eccezzjoni f'dan is-sens ma tressqet. Id-dokument esebit mar-rikors ta' appell min-naha tal-appellanti konvenuti ghandu jigi sfilzat kif gia` kien il-kaz fl-ewwel istanza.

Dwar it-tielet aggravju, m'huwiex minnu li huma ma ppruvawx dak li gie allegat minnhom dwar il-falsita` ta' l-oggetti spaccati mill-appellanti konvenuti. Il-konvenuti taw verzjoni differenti tal-fatti li pero` ma gietx meqjusa bhala wahda attendibbli mill-ewwel Qorti u dan, fil-fehma tal-attur, gustament.

Dwar ir-raba' aggravju, fil-fatt li l-ewwel Qorti ffissat hi l-quantum tad-danni arbitrio boni viri ma sar xejn li jista' jitqies bhala li kien stramb jew irregolari. L-ewwel Qorti anke tat ir-ragunijiet li wassluha ghal dan l-ammont.

KONSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI

4. Fl-ewwel lok ghandu jigi rilevat li l-konvenut appellant pro et nomine ezebixxa dokument flimkien mar-rikors tal-appell u li gie mmarkat bhala "Dok Y", konsistenti f'kopja ta' ittra mibghuta lil xi hadd mhux specifikat u li fuqha ggib id-data tas-16 ta' Mejju 2006 (ara fol. 179 tal-process). L-appellat nomine oggezzjona ghall-produzzjoni ta' dan id-dokument.

Din il-Qorti, filwaqt li jidhrilha li l-appellant pro et nomine kien konformi mal-ligi meta pprezenta dokument flimkien mar-rikors tal-appell, fl-istess waqt issib diversi ragunijiet sabiex tilqa' t-talba tal-appellat nomine ghall-isfilz tieghu. Minn ezami tal-atti tal-kawza jirrizulta li dan l-istess dokument kien gia` gie pprezentat quddiem l-ewwel Qorti – fi stadju meta l-provi kienu gia` maghluqa – u li dik il-Qorti, b'digriet moghti fis-26 ta' Mejju 2006, kienet ordnat l-isfilz tieghu (ara fol. 143 tal-process). Ma jidhirx li sar appell minn dan id-digriet. Oltre dan, lanqas ma jirrizulta li fir-rikors ta' appell hemm xi talba specifika ghar-revoka ta'

dan id-digriet. Kulma jidher huwa li l-avukat li kkonduca l-patrocinju tal-konvenut pro et nomine fl-ewwel istanza nbidel u floku gie mqabbad avukat iehor. Dan il-fatt wahdu bl-ebda mod ma jiggustifika l-ammissjoni ta' dokument "gdid" fl-istadju ta' appell. Din il-Qorti ma ssib ebda gustifikazzjoni biex tammetti l-imsemmi "Dok Y" bhala parti mill-provi u ghalhekk ghal darb'ohra qiegħda tordna l-isfilz tieghu.

5. Dwar l-ewwel aggravju, din il-Qorti tibda billi tosserva, kif *del resto* gie anke rilevat mill-appellat nomine, illi ma giet sollevata ebda eccezzjoni fis-sens li hemm imsemmija fl-aggravju, jigifieri li fil-vicenda l-konvenut ma agixxa qatt personalment u li *se mai* kollox sar għan-nom u in rappreżentanza tas-socjeta` konvenuta. Anzi, l-eccezzjonijiet gew ifformulati b'mod fejn "il-konvenuti" jidhru li akkomunaw bejniethom u flimkien dak kollu li riedu jressqu b'difiza tagħhom. Bhala eżempju lampanti, bizzejjed isir hawn accenn għall-hames (5) eccezzjoni li tghid hekk:

"Mingħajr pregudizzju għall-eccezzjonijiet ohra mhux minnu li l-konvenuti b'xi mod agixxu fin-negozju tagħhom b'mod zleali jew kisru xi disposizzjoni tal-ligi jew qarrqu bil-konsumatur".

Il-verita` hi li hawn si trattava ta' socjeta` li kienet titmexxa minn persuna wahda, jigifieri l-konvenut Anthony Zammit u meta wiehed jgharbel sew il-fatti jsibha ferm diffiċli biex jiskopri ezattament jekk l-intromissjoni ta' dan Anthony Zammit kinitx dejjem u unikament fl-interess u in rappreżentanza tas-socjeta` Casualinks Co. Ltd. jew kinitx ukoll, invece, f'ismu personalment. Xhieda ta' din il-"konfuzjoni", kif ġia` rilevat, temani anke mill-istess eccezzjonijiet tal-"konvenuti". Għalhekk din il-Qorti ma tistax issa, fl-istadju ta' appell, tinjora n-nuqqas ta' enfasi li kien hemm dwar dan il-punt fil-kors tas-smigh tal-kawza, hlief għall-accenn li sar biss fin-nota ta' sottomissjonijiet u f'daqqa wahda tghaddi biex tikkunsidra bis-serjeta` dana l-aggravju. Kien għall-istess raguni li l-ewwel Qorti "injorat" dan il-punt għaliex l-istess konvenuti lanqas dehrilhom li kellu jigi enfasizzat. F'kull kaz hemm bizzejjed provi illi juru li l-intromissjoni tal-konvenut Anthony Zammit kienet

tali li kienet tintitola lill-attur nomine li jagixxi kontra tieghu wkoll personalment, u li ma hemmx prova sufficjenti li ghandha tinduci lil din il-Qorti biex tillibera lill-konvenut proprio mill-osservanza tal-gudizzju.

6.1 Fit-tieni aggravju, il-konvenuti jillanjaw mill-fatt li l-ewwel Qorti ma tatx bizzejjed attenzjoni dwar il-punt ssollewat minnha li s-socjeta` "O'Neill Europe" hija socjeta` u entita` ghal kollox differenti minn "O'Neill USA" u konsegwentement, is-socjeta` Joint Services International BV u O'Neill Inc. tal-Istati Uniti ta' l-Amerika m'hija bl-ebda mod parti f'dawn il-proceduri. Jekk dan huwa hekk, pero`, ikomplu jelaboraw il-konvenuti appellanti, allura jsegwi l-mandat moghti lill-attur nomine ma kienx wiehed tajjeb biex jiftah din il-kawza.

6.2 Ghal darb'ohra, din il-Qorti jkollha bilfors tirrileva li eccezzjoni f'dan is-sens lanqas ma kienet giet issollewata u kwindi ormaj ftit jaghmel sens, mill-punto di vista ta' procedura, li din il-Qorti toqghod tidhol issa u f'dana l-istadju ta' appell f'ezami kif awspikat u mitlub mill-konvenuti appellanti.

6.3 Minbarra dan, mill-provi dokumentali li gew esebiti hemm fl-ewwel istanza kif ukoll f'istadju ta' appell (wara debita awtorizzazzjoni min-naha ta' din il-Qorti), jirrizulta sufficjentement li l-Avukat Dottor Albert Grech qiegħed effettivament jirraprezenta, qua mandatarju specjali, l-interessi tas-socjeta` O'Neill Inc. tal-Istati Uniti tal-Amerika, u dan tramite s-socjeta` Joint Services International BV, li istitwiet din il-kawza. Il-konvenuti ppruvaw joggezzjonaw għall-produzzjoni ta' dokumenti min-naha tal-attur nomine intizi biex jeliminaw kull dubju dwar il-mandat moghti lill-Avukat Grech u minghand min, pero` din il-Qorti dehrilha li fl-interess tal-gustizzja dan seta' jsir, multo magis meta l-attur irrileva lill-Qorti li huwa kien bl-impressjoni li dawn id-dokumenti gia` kienu tressqu quddiem l-ewwel Qorti.

Din il-Qorti hija għalhekk tal-fehma li dan it-tieni aggravju huwa infondat u qiegħed jigi respint.

7.1 L-appellanti konvenuti jilmentaw imbaggħad mill-fatt li, skond huma, l-ewwel Qorti skorrettement xeħtet fuqhom l-oneru tal-prova meta dan kien jinkombri fuq l-attur nomine.

7.2 Din il-Qorti, wara li ezaminat bir-reqqa l-provi kollha prodotti, hija tal-fehma li dan it-tielet aggravju, bħat-tnejn ta' qablu, huwa similmement infondat. Apparti l-konsiderazzjoni li din il-Qorti normalment ma tiddisturbax l-apprezzament tal-provi li jkun sar mill-ewwel Qorti jekk mhux għal raguni gravi li minħabba fiha tkun sejra ssir ingustizzja manifesta kontra xi wahda mill-partijiet, ezami ta' l-istess provi akkwiziti juri sufficjement li kien hemm ragunijiet bizzejjed li juru li l-prodotti ta' abbiġament bil-marka "O'Neill" li gew importati u spaccati lokalment min-naha tal-konvenuti kienu foloz. Certament il-konvenuti kienu nies ta' negozju b'esperjenza fil-mestier u li kemm mill-prezz verament baxx u kemm ukoll mill-kwalita` tal-prodott setghu jintebhu facilment li hawn si trattava ta' prodotti foloz ('fakes'). Tajjeb li jigi inoltre rilevati li s-sentenza mertu ta' dan l-appell hija sentenza studjata u elaborata hafna u turi mingħajr dubju li l-konvinciment raggunt mill-ewwel Qorti li wassalha biex ikkonkludiet li l-oġġetti importati mill-konvenuti ma kinux genwini kien wieħed ibbazat fuq argumentazzjoni soda. Ma setax kien possibli għall-konvenuti, ankorke` l-procedura ta' importazzjoni per se` kienet wahda legali, li ma jindunawx jew ta' lanqas ma jissuspettawx li l-oġġetti ma kinux genwini, u li sempliciment hasbu li hawn si trattava ta' 'stocks' qodma jew 'damaged'. Fil-fatt l-attur nomine, appartu l-ezamijiet li gew kondotti barra minn Malta, tella' xhieda biex jattestaw li anke ictu oculi kif ukoll billi wieħed ihoss il-materjal, seta' jintebah li l-kwalita` ma kinitx kompatibbli mal-*istandard* għoli li kienu jesigu l-manifatturi veri ta' din il-marka partikolari ta' flokkijiet. Apparti dawn il-konsiderazzjonijiet, il-marka "O'Neill" ma kinitx riprodotta għal kollox kif mħruga mill-fabrika u l-prezz li bih gew offruti għall-bejgh, kif ġia` ntqal, kien biss frazzjoni ta' dak reali. Di fatti huma gew offruti fuq il-monti għall-konsumatur bil-prezz ta' sitt liri Maltin (Lm6) – il-valuta fis-suq f'dak iz-zmien – filwaqt li fir-realta`, il-prezz għall-konsumatur kellu jkun ta' madwar tletin lira Maltin (Lm30),

jigifieri hames darbiet aktar! Li l-appellanti pro et nomine jippretendu li m'hemmx provi sufficjenti biex il-Qorti setghet tikkonkludi, ta' lanqas fuq bazi ta' probabbilita', li l-oggetti ma setghux kienu genwini, jirrazenta l-assurd. Jekk wiehed jezamina d-deposizzjoni tal-konvenut Anthony Zammit (fol. 82-85 tal-process) bilfors jikkonkludi li hawn si trattava ta' negozjant li ilu fil-mestier ghal ghexieren ta' snin. Anthony Zammit, il-konvenut, sahsitra ha l-briga li jmur is-Sri Lanka mnejn importa l-hwejjeg u ottjena certifikat ta' genwinita' mill-Kamra tal-Kummerc ta' dak il-pajjiz. Li hu stramb imbaghad hu li fl-istess waqt il-konvenut ma hassx il-bzonn li jzur il-fabbrika fejn jinhadmu l-hwejjeg, li ma jintebahx li l-oggetti ma kinux verament "*old stock*", li ma ra xejn suspettuz fil-fatt li l-prezz taghhom kien daqstant inferjuri ghal dak mitlub ghall-istess oggett fis-suq. Din il-Qorti tikkondividi pjenament il-konkluzjoni raggunta mill-ewwel Qorti u ma jidhrilhiex li dan it-tielet aggravju huwa fondat, u qiegħda tirrespingieh.

8.1 L-ahhar aggravju jirrigwarda d-danni li gew likwidati arbitrio boni viri mill-ewwel Qorti fl-ammont ta' tmien mitt lira (Lm800). L-appellanti pro et noe jillanjaw mill-fatt li darba li l-kontro-parti ma ressqet provi ta' xejn dwar danni, l-ewwel Qorti ma setghetx tillikwida hi bil-mod kif ghamlet.

8.2 Din il-Qorti, wara li qieset dan l-aggravju, jidhrilha li ghalkemm huwa minnu li l-attur nomine halla dan il-punt f'idejn il-Qorti billi ma pprezenta ebda pretensjoni "in concreto", madanakollu xorta wahda jidhrilha li l-ewwel Qorti setghet, ghar-ragunijiet indikati minnha fis-sentenza, tillikwida hi d-danni bil-metodu minnha adoperat, tenut kont pero` dejjem tac-cirkostanzi tal-kaz. Fost dawn ic-cirkostanzi, l-ewwel Qorti semmiet li l-mala fede tal-konvenuti f'dan il-kaz ma kinitx daqstant rilevanti ghall-kaz hlief ghall-iffissar tad-danni u li s-suq lokali ma huwiex wiehed "daqshekk kbir li jista' johloq dannu ingenti lis-socjeta` attrici".

Ghal dawn il-motivi:

Kopja Informali ta' Sentenza

Tiddeciedi billi, tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata, b'dan li t-terminu ta' tletin (30) jum li fihom il-konvenuti appellanti gew ikkundannati li jottemperaw ruhhom ghall-fini tat-tieni u tielet talba attrici ghandu jibda jiddekorri mil-lum. L-ispejjez ta' dana l-appell jithallsu wkoll mill-appellant proprio et noe.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----